

มนต์ขลังแห่งล้านนา
The Magic of Lanna

ภูวดล ทาปัญญา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2566

มนต์ขลังแห่งล้านนา

ภูวดล ทาปัญญา

ศิลปศึกษานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2566

The Magic of Lanna

PUWADON TAPANYA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT
FOR THE BACHELOR DEGREE OF EDUCATION
EDUCATION PROGRAM IN ART EDUCATION
FACULTY OF EDUCATION
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2023

หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์

มนต์ขลังแห่งล้านนา

โดย

ภูวดล ทาปัญญา

สาขาวิชา

ศิลปศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ โสมดี

หลักสูตรศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้รับผิดชอบรายวิชา
ศิลปศึกษานิพนธ์ Art Education Thesis รหัสวิชา ART 3903 อนุมัติให้ศิลปศึกษานิพนธ์ ฉบับ
นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เยี่ยมลักษณ์ อุดาการ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คณะกรรมการตรวจสอบศิลปศึกษานิพนธ์

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์สมศักดิ์ พรหมจักร)

ประธานหลักสูตรศิลปศึกษา

ลงชื่อ.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุทท ประวัง)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(อาจารย์สิริพร คินมาเมือง)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ โสมดี)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สายพิน สักคีศิลป์)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(อาจารย์จารุวรรณ เพ็งศิริ)

หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์	มนต์ขลังแห่งล้านนา
ผู้เสนอศิลปศึกษานิพนธ์	ภูวดล ทาปัญญา
สาขาวิชา	ศิลปศึกษา
คณะ	ครุศาสตร์
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ โสมดี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา ผ่านการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ ในรูปแบบ Photorealism ด้วยเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน 2) เพื่อสร้างชุดสื่อการเรียนรู้ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา 3) วิเคราะห์และอธิบายผลงานทัศนศิลป์ด้านองค์ประกอบ หลักการ แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกของผลงาน มนต์ขลังแห่งล้านนา สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดแนวคิดความงดงามของพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ล้านนาในสมัยเชียงแสน ผ่านการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ รูปแบบ Photorealism เทคนิคสีน้ำมัน โดยการสร้างสรรค์ผลงานจะเป็นการต่อยอดจากองค์พระเดิมที่มีอยู่ เพื่อให้มีความสมบูรณ์และสวยงามถูกต้องตามหลักพุทธลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยเชียงแสน

การศึกษา ค้นคว้า ทั้งด้านวิชาการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านศิลป์ตลอดจนการศึกษาการวิเคราะห์ผลงานในอดีตที่ผ่านมา เพื่อให้ได้รูปแบบ เทคนิค แนวคิดตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้ในศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา ซึ่งเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าจะพัฒนาต่อไปในอนาคตและหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจสืบต่อไป

THESIS TITLE	The Magical of Lanna
NAME	Puwadon Tapanya
MAJOR	ART EDUCATION
FACULTY	FACULTY OF EDUCATION
	CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2023
ADVISOR	ASST. PROF. DR.NATTAWAT SOMDEE

Abstract

Research this time The purpose of the research is 1) to convey the concept. The magical of Lanna Through creativity, visual arts In formats Photorealism with oil painting techniques 2) to create a magical learning kit of Lanna. 3) Analyze and explain the visual arts. The principle of the concept of the concept and emotions of the work. The magical of Lanna Built for the purpose of conveying the ideas of the Buddha's Buddha statue in Lanna Chiang Sean. Through the creation of visual arts, Photorealism, oil paintings. By creating a portion of the existing original existing. To be completely and beautiful. Buddhist characteristics of the Buddha in the Chiang Sean.

Academic studies The articles related to the arts as well as studying the past analysis of past work. To form a conceptual model based on the topic that is defined in the Ninea Arts of Ninja. These will be the experience that I will continue to develop in the future. And hope to be beneficial to those who are interested in the next

กิตติกรรมประกาศ

ขอบพระคุณอาจารย์ สมศักดิ์ พรหมจักร อาจารย์ประจำวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ และอาจารย์ใน หลักสูตรศิลปศึกษาทุกท่านที่คอยให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่ดีตลอดระยะเวลาในการเรียน และการฝึกฝนทักษะการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ผ่านมาของข้าพเจ้า ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเกิดความมุ่งมั่น และพยายามที่จะเรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนาฝีมือของตนเองให้ดีขึ้น จนมาถึงการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษา นิพนธ์ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา

ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์โสเมติ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำศิลปศึกษานิพนธ์ ในครั้งนี้ขอขอบคุณอาจารย์ที่ชี้แนะแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ และคอยติดตาม ดูแลตลอดระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา อีกทั้งสละเวลาใน การเป็นที่ปรึกษาครั้งนี้ จนเสร็จสมบูรณ์และลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ปกครอง ผู้ให้การอุปถัมภ์เลี้ยงดู ผู้มอบความรักความอบอุ่น คอยอบรมสั่ง สอน และเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า ขอขอบคุณที่คอยให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการศึกษาเล่าเรียน ของข้าพเจ้าเสมอมา ทำให้ข้าพเจ้ามีการศึกษาที่ดีและประสบความสำเร็จในการตามหาความฝัน ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่น รุ่นพี่ และรุ่นน้องศิลปศึกษาทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ภูวดล ทาปัญญา

ผู้เขียน

คำนำ

ศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ซึ่งมีการถ่ายทอดเรื่องราวของพระพุทธรูปล้านนาผ่านเทคนิคและวิธีการของผู้เขียนเอง โดย ศิลปศึกษานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึงกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดทั้งหมด 5 บท ดังนี้ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 ที่มาแรงบันดาลใจและอิทธิพล บทที่ 3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ บทที่ 5 การสรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ การสร้างสรรค์ผลงานและเนื้อหาทั้งหมดเป็นการ สร้างสรรค์ที่เกิดจากทัศนคติและกระบวนการทางศิลปะ เกิดขึ้นจากการศึกษาประสบการณ์ที่ผ่านมา นำมาพัฒนาให้มีความชัดเจนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเพื่อพัฒนาผลงานศิลปะของตนเองให้เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตัว ข้าพเจ้าหวังว่าศิลปศึกษานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการอธิบายประกอบผลงานศิลปศึกษา นิพนธ์ต่อผู้ที่สนใจให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจต่อแนวความคิด เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ตัวผลงานที่ได้ นำเสนอ และจะเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะให้ต่อไป

ภูวดล ทาปัญญา

ผู้เขียน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
คำนำ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
แผนการดำเนินการวิจัย	4
สถานที่ในการดำเนินการวิจัย	4
ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ	6
แนวคิดจากการศึกษาข้อมูลวิชาการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
อิทธิพลจากศิลปิน	10
อิทธิพลจากผลงานด้านเทคนิคที่ผ่านมา	11
บทที่ 3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	12
ขอบเขตของการวิจัย	12
แผนการดำเนินงาน	13
วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานสร้างสรรค์	13
เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	20
การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา.	20
การสร้างชุดการเรียนรู้ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา	21
วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์	25
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
สรุปผลการสร้างสรรค์	37
ข้อเสนอแนะ	37
ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน	38
แนวทางแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน	38
ผลที่ได้รับในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	38
บรรณานุกรม	ณ
ภาคผนวก	ญ
ประวัติผู้เขียน	ณ

สารบัญภาพ

			หน้า
ภาพที่	1	ผลงานของ kei mieno	11
ภาพที่	2	ผลงานที่ผ่านมา	11
ภาพที่	3	เฟรมผ้าใบแคนวาส	14
ภาพที่	4	สีน้ำมัน	14
ภาพที่	5	น้ำมันสน	14
ภาพที่	6	ลีนส์	15
ภาพที่	7	พู่กัน	15
ภาพที่	8	ขั้นตอนที่ 1 ร่างภาพด้วยดินสอสี และสีรองพื้น	16
ภาพที่	9	ขั้นตอนที่ 2 เริ่มลงสีในส่วนของพื้นหลังของภาพ	16
ภาพที่	10	ขั้นตอนที่ 3 เริ่มลงสีในส่วนของเศียรพระ	17
ภาพที่	11	ขั้นตอนที่ 4 ลงสีองค์พระและเม็ดพระศก	17
ภาพที่	12	ขั้นตอนที่ 5 ลงรายละเอียดน้ำหนักแสงเงาบนใบหน้า	18
ภาพที่	13	ขั้นตอนที่ 6 ลงรายละเอียดน้ำหนักแสงเงาของตัวองค์พระ	18
ภาพที่	14	ขั้นตอนที่ 7 เก็บรายละเอียดรอยแตกให้ทั่วทั้งตัวองค์พระ	18
ภาพที่	15	ภาพที่ 4.1 ภาพผลงาน	24
ภาพที่	16	ขั้นตอนที่ 1 ร่างภาพลงบนเฟรม	25
ภาพที่	17	ขั้นตอนที่ 2 ลงสีรองพื้น	25
ภาพที่	18	ขั้นตอนที่ 3 ลงสีภาพรวมขององค์พระและพื้นหลัง	26
ภาพที่	19	ขั้นตอนที่ 4 ลงรายละเอียดแสงเงา	26
ภาพที่	20	ภาพขั้นตอนการ ออกแบบแผ่นพับ และใส่ข้อมูล	27
ภาพที่	21	ภาพขั้นตอนการ ออกแบบแผ่นพับ และใส่ข้อมูล	27
ภาพที่	22	ภาพแผ่นพับที่สำเร็จ	28
ภาพที่	23	ภาพคลิปวิดีโอขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	28
ภาพที่	24	ภาพQR ประกอบขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	29
ภาพที่	25	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ จุด (Point)	29
ภาพที่	26	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ เส้น (Line)	30
ภาพที่	27	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง (Form)	31
ภาพที่	28	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ พื้นผิว (Texture)	32
ภาพที่	29	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ สี (Color)	33

ภาพที่	30	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ น้ำหนัก แสงเงา (Value)	34
ภาพที่	31	ภาพการวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ พื้นที่ว่าง (Space)	35
ภาพที่	32	ภาพการวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ เอกภาพ (Unity)	36
ภาพที่	33	ภาพการวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ ความสมดุล (Balance)	37
ภาพที่	34	ภาพการวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ จังหวะ (Rhythm)	38
ภาพที่	35	ภาพการวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ สัดส่วน (Proportion)	39
ภาพที่	36	ภาพการวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ จุดเด่น (Dominant)	40
ภาพที่	37	ภาพเปิดงานนิทรรศการศิลปศึกษาบัณฑิต 64 Art Thesis Exhibition 2024	34
ภาพที่	38	ภาพเปิดงานนิทรรศการศิลปศึกษาบัณฑิต 64 Art Thesis Exhibition 2024	35
ภาพที่	39	ภาพบรรยากาศภายในงาน	36
ภาพที่	40	ภาพบรรยากาศการแข่งขันประกวดวาดภาพ	37
ภาพที่	41	ภาพการมอบเกียรติบัตรให้แก่นักเรียนที่มาประกวดวาดภาพ	38
ภาพที่	42	ภาพการมอบของที่ระลึกแก่ท่านประธานในพิธี	39
ภาพที่	43	ภาพถ่ายคู่กับผลงาน	40

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย	4
ตารางที่ 2 แผนการดำเนินงาน	12

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ ความเป็นมา และความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน

เศียรพระเจ้าแสนแซ่ว หรือเศียรพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ที่ปัจจุบันจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ นั้นเป็นเศียรพระพุทธรูปแบบศิลปะล้านนาที่เชื่อกันอย่างจริงจังว่าเป็นเศียรพระพุทธรูปที่มีความเก่าแก่ไปจนถึงสมัยเชียงแสนหรือสมัยแรกเริ่มอาณาจักรล้านนา หรือที่เรียกกันตามทฤษฎีการจำแนกพระพุทธรูปล้านนาว่า ยุคสิงห์หนึ่ง ซึ่งวิเคราะห์และเทียบเคียงจากพุทธลักษณะของพระพักตร์ของพระพุทธรูปพระเจ้าแสนแซ่วนี้กับพระพุทธรูปในกลุ่มเดียวกันที่เรียกกัน ทว่าจากการศึกษาพระพุทธรูปล้านนาผ่านคติความเชื่อกลับพบว่าพุทธลักษณะของพระพุทธรูปไม่สามารถกำหนดอายุหรือช่วงสมัยการสร้างพระพุทธรูปได้อย่างแน่ชัด ซ้ำยังปรากฏหลักฐานเป็นประจักษ์พยานอีกว่า พระพุทธรูปล้านนาบางองค์ที่มีลักษณะแบบที่เรียกกันว่าสิงห์หนึ่งกลับมีจารึกหรือประวัติว่าสร้างขึ้นในช่วงสมัยสิงห์สาม และ/หรือพระพุทธรูปที่ควรจัดว่าเป็นพระพุทธรูปในสมัยสิงห์สามกับปรากฏจารึกและประวัติการสร้างว่าถูกสร้างขึ้นในสมัยสิงห์สอง เช่น พระพุทธรูปที่พระยาอุทติเสถียรสร้าง พระเจ้าศรีบุญเรืองซึ่งสร้างในสมัยพระเจ้าอโศกเชียงราย เป็นต้น อาจมีหลายท่านตั้งข้อสันนิษฐานว่า ชิ้นส่วนอื่นของพระเจ้าแสนแซ่วนั้นคงหล่อไม่เสร็จหรือตั้งใจหล่อเพียงส่วนพระเศียร ผู้เขียนเห็นว่ามีความเป็นไปได้หลายกรณีที่สามารถยืนยันได้ว่าในอดีตมีการหล่อพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ได้สำเร็จสมบูรณ์ แม้ว่าเมื่อเทียบกับสัดส่วนของพระเจ้าแสนแซ่ว(จากการอนุมาน)แล้วจะมีขนาดเล็กกว่าก็ตาม เช่น พระอัฐารส ที่หล่อขึ้นในสมัยพระเจ้าติโลกราช พระเจ้าแก้วต่อหล่อในสมัยพระเมืองแก้ว เป็นต้น การไม่พบชิ้นส่วนอื่นของพระพุทธรูปสำริดนอกจากส่วนพระเศียรที่มีขนาดใหญ่ มิได้พบเพียงเศียรของพระเจ้าแสนแซ่วเท่านั้น ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหริภุญชัยก็มีเศียรพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ที่พบเพียงพระเศียรและเรียกว่าเศียรพระเจ้าแสนแซ่วเช่นกัน นอกจากนี้ที่อยุธยาที่มีการพบเศียรพระสำริดขนาดใหญ่ในทำนองที่หาส่วนองค์ไม่เจอเช่นเดียวกันนี้คือเศียรพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่จัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร ซึ่งมีการสันนิษฐานกันว่าน่าจะเป็นเศียรของพระศรีสรรเพชญ์ และมีการจัดสมมนาถเกลียงแลเปลี่ยนความเห็นกันเมื่อเร็ว ๆ นี้นี้ ดังนั้นสำหรับผู้เขียนแล้วข้อสันนิษฐานที่ว่าเศียรพระเจ้าแสนแซ่วเป็นชิ้นส่วนของพระพุทธรูปที่ยังหล่อไม่เสร็จ หรือ มีความตั้งใจหล่อเฉพาะส่วนพระเศียรนั้นจึงเป็นข้อสันนิษฐานที่ด่วนสรุปเกินไปเพราะถ้าอย่างนั้นเราก็ต้องสันนิษฐานว่าพระพุทธรูปที่พบเพียงส่วนพระเศียรคือพระพุทธรูปที่หล่อไม่เสร็จหรือตั้งใจหล่อเพียงส่วนพระเศียรอย่างนั้นเสมอไป ฉะนั้นในความเห็นของผู้เขียนข้อสันนิษฐานนี้ดูจะไม่เป็นธรรมกับหลักฐานสักเท่าไร อนึ่ง ด้วยความที่เทคนิค ขั้นตอนการหล่อพระพุทธรูปมีเงื่อนไขอยู่ว่าต้องปั้นหุ่นขึ้นทั้งองค์ก่อนพระพุทธรูปที่จะทำการหล่อจึงจะมีสัดส่วน

ที่ลงตัวเหมาะสม และด้วยเศียรพระพุทธรูปองค์นี้มีร่องสำหรับใช้เชื่อมต่อกับส่วนองค์ นั้นแสดงให้เห็นเห็นว่าแต่เดิมเป็นพระพุทธรูปที่สมบูรณ์เต็มองค์ ซึ่งแท้จริงแล้วในกรณีของพระเจ้าแสนแซ่นี่มีชื่อเรียกชัดเจนซึ่งได้ตามเทคนิคการประกอบแต่ละชิ้นส่วนขององค์พระเข้าด้วยกันโดยการใช้ แช่ว แส่ ซึ่งก็คือ สลัก หรือ กลอน เป็นตัวเชื่อมเข้าด้วยกัน ชื่อ “แสนแซ่” นั้นแปลว่ามีจำนวนแซ่หรือสลักอยู่มาก (ดังทราบกันบ้างแล้ว) ดังนั้นในกรณีของพระเจ้าแสนแซ่นี่จึงมีใช้พระพุทธรูปที่หล่อเฉพาะส่วนเศียรแล้วนำไปประกอบกับส่วนองค์ที่เป็นปูนปั้น หรือก่ออิฐถือปูนแต่อย่างใด และด้วยชื่อเรียกที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการประกอบนี้เองจึงสะท้อนให้เห็นว่าพระเจ้าแสนแซ่เป็นพระพุทธรูปที่น่าจะเคยหล่อแล้วเสร็จด้วยสำริดมาแล้วทั้งองค์ เชื่อว่าเมื่อครั้งที่มีการนำพระเศียรของพระเจ้าแสนแซ่มาไว้ที่วัดยางกวง ชื่อ “แสนแซ่” คงได้ติดมาด้วยอยู่แล้วแต่เดิมเช่นเดียวกับคำอธิบายเรื่องชื่อนี้ นอกจากนั้นข้อสันนิษฐานที่อาจเป็นไปได้อีกประการหนึ่งเกิดจากข้อสังเกตที่ว่า การที่พระพุทธรูปสำริดองค์ใหญ่ๆ มักหลงเหลือแต่ส่วนพระเศียร เกศโมลี ให้เห็น อาจเป็นเพราะส่วนองค์ถูกนำไปหลอมและหล่อเป็นอย่างอื่นไปแล้วก็เป็นได้ เพราะในช่วงที่บ้านเมืองเกิดศึกสงครามมีความจำเป็นที่จะใช้สำริดหล่ออย่างอื่น ซึ่งอาจจะเป็นปืนใหญ่ มีตัวอย่างความขาดแคลนวัตถุดิบที่จะใช้หล่อปืนใหญ่ในยามสงครามจนต้องรื้อสิ่งก่อสร้างทางพุทธศาสนาเอาทองเหลืองไปหล่อเป็นปืนใหญ่ด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์รูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมันแบบ Photorealism
2. เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้ มนต์ขลังแห่งล้านนา
3. วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์ด้านองค์ประกอบ หลักการ แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกของผลงาน ภาพมนต์ขลังแห่งล้านนา

ระเบียบวิธีวิจัย แบ่งได้เป็น

ขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ พระแสนแซ่ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่มีความงดงาม จึงได้นำมาต่อยอดในผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน เพื่อให้มีความสมบูรณ์และสวยงาม ถูกต้องตามหลักพุทธลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยเชียงแสน

ขอบเขตของรูปแบบและเทคนิค รูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมันแบบ Photorealism จำนวน 1 ชิ้นงาน ขนาด 130 × 150 เซนติเมตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ ด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษาานิพนธ์

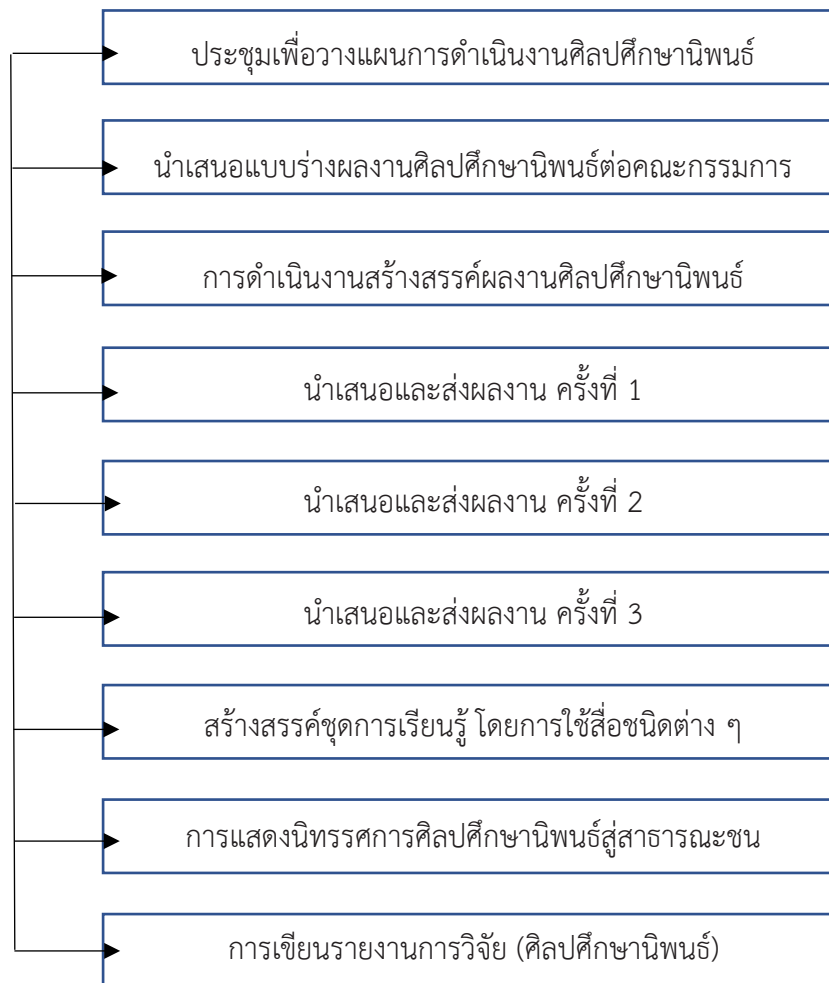
การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการนำเสนอผลงานศิลปศึกษาานิพนธ์จำนวน 3 ครั้ง ต่อคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์

การอภิปรายผล โดยใช้วิธีการพรรณนา และอธิบายเกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์ แบ่งเป็นด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษาานิพนธ์ พร้อมการนำเสนอภาพประกอบของขั้นตอนการปฏิบัติงานและ ภาพการวิเคราะห์ผลงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อถ่ายทอดรูปแบบงานจิตรกรรมสีน้ำมันแบบ Photorealism ให้ผู้ที่สนใจได้นำไปเป็นแนวทาง
2. ได้รู้ถึงประวัติความเป็นมาของพระ แสนแซ่ว ศิลปะล้านนาในสมัยเชียงแสน
3. ผู้ที่สนใจจะได้รับความรู้เนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับพระแสนแซ่วศิลปะล้านนาพระสิงห์1 เชียงแสน
4. ประสบผลสำเร็จในเรื่องการฝึกฝนเทคนิคและการทดลองนำไปประยุกต์ใช้กับผลงาน
5. สืบทอดความเชื่อ ความศรัทธา ในพระพุทธรูปศาสนา

กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย (Conceptual Framework)

สถานที่ในการดำเนินการวิจัย

อาคารอเนกประสงค์ด้านภาษาเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ศูนย์แมริม)

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

พฤศจิกายน 2566 - มีนาคม 2567

นิยามศัพท์

จิตรกรรมสีน้ำมัน หมายถึง จิตรกรรมสีน้ำมัน หรือ ภาพเขียนสีน้ำมัน (อังกฤษ: oil painting) คือการเขียนภาพโดยใช้สีฝุ่นที่ผสมกับน้ำมันแห้ง (drying oil) — โดยเฉพาะในตอนต้นของยุโรปสมัยใหม่, น้ำมันลินสีด (linseed oil) ตามปกติแล้วก็จะต้มน้ำมันเช่นลินสีดกับยางสนหรือยางสนหอม (frankincense) ส่วนผสมนี้เรียกว่า "น้ำมันเคลือบ" (varnish) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ภาพเขียนมีความหนาและเป็นเงา น้ำมันอื่นที่ใช้ก็มีน้ำมันเมล็ดฝิ่น, น้ำมันวอลนัท, และน้ำมันดอกคำฝอย น้ำมันแต่ละอย่างก็มีคุณภาพต่าง ๆ กัน เช่นอาจจะทำให้สีเหลืองน้อยลง หรือใช้เวลาแห้งไม่เท่ากัน บางครั้งก็จะเห็นความแตกต่างจากเงาของภาพเขียนแล้วแต่ชนิดของน้ำมัน จิตรกรจะใช้น้ำมันหลายชนิดในภาพเขียนเดียวกันเพื่อให้ได้ลักษณะของภาพเขียนออกมาตามที่ต้องการ การแสดงออกของสีก็จะต่างกันตามแต่วัสดุที่ใช้เขียน

ลัทธิ realism หมายถึง การสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึง การสร้างสรรค์ภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกชาวไร่ชาวนาในช่วงยุคสมัย จากประสบการณ์ตรงของชีวิต เช่น ความยากจน การปฏิบัติ ความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการเน้นรายละเอียดเหมือนจริงมากที่สุด ชุดการเรียนรู้ หมายถึง ชุดบทเรียนทางการศึกษาที่ผู้สอนออกแบบและพัฒนาขึ้น โดยการคาดการณ์พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

บทที่ 2

ที่มาและแรงบันดาลใจและอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน

การศึกษาค้นคว้าศิลปศึกษานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้ามีที่มาและแรงบันดาลใจ และอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยตรงจากที่เกิดจากความรู้สึกประทับใจ จึงเกิดเป็นแรงผลักดัน และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ โดยแยกอธิบายเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ
2. แนวคิดจากการศึกษาข้อมูลวิชาการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 เทคนิคสีน้ำมัน
 - 2.2 องค์ประกอบศิลป์
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. อิทธิพลจากศิลปิน
4. อิทธิพลจากผลงานด้านเทคนิคที่ผ่านมา

ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ

เศียรพระเจ้าแสนแซว หรือเศียรพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ที่ปัจจุบันจัดแสดงพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่เป็นเศียรพระพุทธรูปแบบศิลปะล้านนาที่เชื่อกันอย่างจริงจางว่าเป็นเศียรพระพุทธรูปที่มีความเก่าแก่ไปจนถึงสมัยเชียงแสนหรือสมัยแรกเริ่มอาณาจักรล้านนา หรือที่เรียกกันตามทฤษฎีการจำแนกพระพุทธรูปล้านนาว่า ยุคสิงห์หนึ่ง ซึ่งวิเคราะห์และเทียบเคียงจากพุทธลักษณะของพระพักตร์ของพระพุทธรูปพระเจ้าแสนแซวนี้กับพระพุทธรูปในกลุ่มเดียวกันที่เรียกกัน ทว่าจากการศึกษาพระพุทธรูปล้านนาผ่านคติความเชื่อกลับพบว่าพุทธลักษณะของพระพุทธรูปไม่สามารถกำหนดอายุหรือช่วงสมัยการสร้างพระพุทธรูปได้อย่างแน่ชัด ข้ายังปรากฏหลักฐานเป็นประจักษ์พยานอีกว่า พระพุทธรูปล้านนาบางองค์ที่มีลักษณะแบบที่เรียกกันว่าสิงห์หนึ่งกลับมีจารึกหรือประวัติว่าสร้างขึ้นในช่วงสมัยสิงห์สาม และพระพุทธรูปที่ควรจัดว่าเป็นพระพุทธรูปในสมัยสิงห์สามกับปรากฏจารึกและประวัติการสร้างว่าถูกสร้างขึ้นในสมัยสิงห์สอง เช่น พระพุทธรูปที่พระยาอุทิศเสถียรสร้าง พระเจ้าศรีบุญเรืองซึ่งสร้างในสมัยพระเจ้ายอดเชียงราย เป็นต้น

แนวคิดจากการศึกษาข้อมูลวิชาการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เทคนิคสีน้ำมัน

เทคนิคสีน้ำมัน มีนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ได้อธิบาย และให้ความหมาย ดังที่ เทียนชัย ตั้งพรประเสริฐ (2555: 110) กล่าวว่า เทคนิคสีน้ำมันเป็นเทคนิคการเขียนภาพอีกวิธีการหนึ่ง วัสดุอุปกรณ์จะมีลักษณะเฉพาะ เพราะสีน้ำมันมีคุณสมบัติชั้น เหนียว ใช้น้ำมันลินสีดเป็นตัวละลายสำหรับเขียนภาพ ปกติพู่กันจะทำมาจากขนหมู (Hog's Hair) หรือพู่กันเส้นใยสังเคราะห์ ฯลฯ ที่ออกแบบให้มีด้ามจับยาวคุณสมบัติของพู่กันสีน้ำมันจะมีขนกระด้างกว่าพู่กันสีน้ำหรือสีอะคริลิก ที่ทำมาจากขนสัตว์ชนิดต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เขียนภาพสีน้ำมัน ได้แก่ พู่กัน (Brush) เกรียง (Knife) น้ำมันลินสีด (Linseed Oil) สำหรับผสมสี จานผสมสี (Palette) น้ำมันสน (Turpentine) ใช้สำหรับล้างพู่กัน ปลายพู่กันมีหลายลักษณะ ได้แก่ แบบปลายกลม (Round Brush) แบบปลายแบนตัดตรง (Flat Brush) และแบบปลายแบนหัวมน (Filbert Brush) แม้แต่เกรียงระบายสีก็มีหลายลักษณะ เช่น แบบปลายตัดตรงปลายเฉียงหรือปลายมน ซึ่งตามปกติสีน้ำมันจะระบายบนผ้าใบที่ซึ่งบนกรอบไม้

1. ความหมายของ เทคนิคสีน้ำมัน

เทคนิคสีน้ำมันเป็นเทคนิคการเขียนภาพอีกวิธีการหนึ่งวัสดุอุปกรณ์จะมีลักษณะเฉพาะ เพราะสีน้ำมันมีคุณสมบัติชั้น เหนียว ใช้น้ำมันลินสีดเป็นตัวละลายสำหรับเขียนภาพ ปกติพู่กันจะทำมาจากขนหมู (Hog's Hair) หรือพู่กันเส้นใยสังเคราะห์ ฯลฯ ที่ออกแบบให้มีด้ามจับยาว

1.1 เทคนิคการเกลี่ยกลมกลืน

1.1.1 การเกลี่ยน้ำหนักด้วยสีๆเดียวผสมกับสีขาว

1.1.2 การเกลี่ยกลมกลืนโดยสีที่มีน้ำหนักใกล้เคียงกัน 3 สี

1.1.3 การใช้พู่กันเกลี่ยให้สีกลมกลืนเป็นรูปท้องฟ้าหรือทะเล เป็นเทคนิค

พื้นฐาน

1.2 เทคนิคการใช้สีหนาทับซ้อนกัน

1.2.1 การระบายสีหนาทับซ้อนกัน โดยใช้เกรียงปาด

1.3 เทคนิคการเขียนด้วยเกรียง

1.4 เทคนิคการเขียนด้วยนิ้วมือ

1.5 เทคนิคการกรร็องรอย

1.5.1 การแตะด้วยฟอยล์

1.5.2 การกดด้วยของใช้ภายในบ้าน

1.5.3 การกดเป็นร่องรอยแบบสม่ำเสมอ

1.5.4 การกรร็องรอยเพื่อเผยสีชั้นใน

1.6 การซับสี

2.องค์ประกอบศิลป์

การนำสิ่งต่างๆ มาประยุกต์ ดัดแปลง สร้างสรรค์ จัดรวมเข้าด้วยกัน ตามสัดส่วนรูปร่าง รูปทรงตรงตามคุณสมบัติของสิ่งนั้นๆ เพื่อให้เกิดผลงานที่มี ความเหมาะสมส่วนจะเกิดความงดงาม น่าสนใจ

- 2.1 สัดส่วนของภาพ (Proportion)
- 2.2 ความสมดุลของภาพ (Balance)
- 2.3 จังหวะลีลาของภาพ (Rhythm)
- 2.4 การเน้นหรือจุดเด่นของภาพ (Emphasis)
- 2.5 เอกภาพ (Unity)
- 2.6 ความขัดแย้ง (Contrast)
- 2.7 ความกลมกลืน (Harmony)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่ได้นำมาอ้างมีความสำคัญและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ โดยการนำทฤษฎีและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาการวิจัยมาประกอบการวิจัยเพื่อให้มีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือ ในเรื่องของเทคนิคสีน้ำมัน เทคนิคต่างๆ ในการใช้สีน้ำมัน และการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ องค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้งานมีความสมบูรณ์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภุริทัตศรือร่าม(2560)บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง“พระพุทธรูปสำคัญแนวคิด คุณค่า และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและลักษณะพุทธศิลป์ของพระพุทธรูปสำคัญในสังคมไทยเพื่อศึกษาแนวคิดและคุณค่าของพระพุทธรูปสำคัญในสังคมไทยและเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของพระพุทธรูปสำคัญกับพัฒนาการทางพระพุทธศาสนาในสังคมไทยประชากรที่ใช้คือ เจ้าอาวาส ผู้นำชุมชน นักวิชาการศาสนาและประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ ประชาชนผู้มานมัสการ จำนวน 17 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้คือ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัยพบว่า1)หลวงพ่อโสธรเป็นพระพุทธรูปปฏิมากรปางสมาธิ ครั้งแรกหล่อด้วยสำริด ภายหลังพอกปูนเสริมให้ใหญ่หุ้มองค์จริง จึงเป็นแบบปูนปั้น ลงรักปิดทองพระวรกายแบบเทวรูป พระพักตร์แบบล้านนา พระเกตุมาลาแบบป्ली ประทับอยู่เหนือรัตนบัลลังก์ 4 ชั้น ปูลาดด้วยผ้าทิพย์ ขื่อพระกรข้างขวามีกำไรรัดตรึง ทรงจีวรแบบเนื้อ หลวงพ่อวัดไร่ขิงเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์สมัยเชียงแสนโดยช่างสมัยล้านนาและล้านช้างหลวงพ่อโตวัดบางพลีใหญ่เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ลักษณะเบิกพระเนตร ขัดสมาธิราบ ศิลปะสมัยสุโขทัย องค์พระเป็นทองสำริดทั้งองค์ลงรักปิดทองตามประวัติสร้างสมัยล้านช้างและล้านนาหลวงพ่อบ้านแหลมเป็นพระพุทธรูปทองสัมฤทธิ์ปิดทองเป็นศิลปะสมัยสุโขทัยตอนปลายจนสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นอิริยาบถยืนปางอุ้มบาตร สูงประมาณ 170 เซนติเมตร พระหัตถ์ถือดอกประกอบ พระบาทแบบ

พระพุทธรูปทรงเครื่องสมัยล้านช้างและล้านนา²⁾แนวคิดและคุณค่าของพระพุทธรูปสำคัญในสังคมไทยพบว่าคนส่วนมากเชื่อว่าพระพุทธรูปมีความศักดิ์สิทธิ์สามารถช่วยให้คำขอพรสำเร็จได้ การได้กราบไหว้สักการบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เป็นสิริมงคลเท่านั้นยังไม่พัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ตามหลักพระพุทธศาสนา ผู้มีศรัทธาในพระพุทธรูปต้องบำเพ็ญบุญ พัฒนาตนด้วยศีล สมาธิ และปัญญา จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายและความสุขแท้จริงได้³⁾ การกราบไหว้สักการะพระพุทธรูปสำคัญ ทำให้ได้เจริญพุทธานุสติ ธัมมานุสติ แล้วน้อมนำเอามาใช้ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มีสติปัญญาในการดำเนินชีวิต และแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน จนสามารถเจริญวิปัสสนาจนถึงความความหลุดพ้นได้ และมีคุณค่าทางจิตใจและเป็นรากฐานแห่งจารีตประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย

อัญชลี สินธุสอน(2552)การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษารูปแบบศิลปกรรมพระพุทธรูปสำริด พบในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำอิง เพื่อวิเคราะห์ทางด้านประวัติศาสตร์ วิจัย กำหนดกลุ่มสกุลช่าง และอิทธิพลทางศิลปกรรมพระพุทธรูปที่ผสมผสานกัน เพื่อทราบแหล่งต้นตอใจ ตลอดจนลักษณะพิเศษเฉพาะสกุลช่างที่ได้คลี่คลายมาจากแหล่งต้นตอใจจนเกิดลักษณะเฉพาะทางสุนทรียภาพ ที่ได้รับหรือส่งต่อแรงบันดาลใจให้แก่พระพุทธรูปในศิลปกรรมอื่น โดยใช้ตัวอย่างพระพุทธรูปสำริดที่กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสมบัติของชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2528 – 2537 ไม่น้อยกว่า 50 รายการ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบศิลปกรรมพระพุทธรูปสำริดพบในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำอิง สามารถจำแนกออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่ พระพุทธรูปศิลปะล้านนา และพระพุทธรูปสกุลช่างลุ่มแม่น้ำอิง พระพุทธรูปสกุลช่างลุ่มแม่น้ำอิงสามารถจำแนก ได้เป็น 6 สกุลช่าง ได้แก่ สกุลช่างพระยา กลุ่มที่ 1 และ 2 สกุลช่างเวียง จุน สกุลช่างเชียงคำ สกุลช่างเทิง สกุลช่างเชียงของ รูปแบบศิลปกรรมแสดงอิทธิพลรูปแบบจากสุโขทัย และล้านนา มาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทนิยม เฉพาะท้องถิ่น มีเอกลักษณ์ร่วมกัน เช่น พระชนงเป็นสันนุ้ม มีเส้นเชื่อมส่วนประกอบภายในพระพักตร์ สันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลศิลปะสุโขทัย อนึ่ง งานประดับตกแต่งฐานพระพุทธรูปพบฐานบัวรองรับฐาน ฐานประดับลายกรอบช่างกระเจก ฐานประดับลายพันพุกษา โดยไม่พบการประดับฐานพระพุทธรูปด้วยงานประติมากรรม อนึ่ง เมืองหลวงพระบาง เมืองเวียงจันทน์ และเวียงเชียงตุง ซึ่งเป็นดินแดนใกล้เคียงล้านนา จากการสำรวจในขณะนี้พบว่า งานศิลปกรรมในดินแดนดังกล่าว มีรูปแบบของตนเองอย่างชัดเจน ต่างจากพระพุทธรูปในลุ่มแม่น้ำอิงจนไม่อาจกล่าวได้ว่า มีการรับส่งอิทธิพลด้านรูปแบบศิลปะให้แก่กัน

ปริญญานาควัชร (2564)งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบวิวัฒนาการ และเพื่อกำหนดอายุของพระพุทธรูปสำริดกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะในพื้นที่จังหวัดแพร่ โดยผู้วิจัยดำเนินการสำรวจพระพุทธรูปกลุ่มดังกล่าวซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ในท้องที่อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น อำเภอลอง จังหวัดแพร่ รวมถึงในเขตอำเภอเวียงสา และอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน อีกจำนวนหนึ่งจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาลักษณะเฉพาะ วิวัฒนาการ รวมถึงหลักฐานที่ใช้ใน

การกำหนดอายุ ผลการศึกษาพบว่า พระพุทธรูปสำริดกลุ่มดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะ แตกต่างจาก พระพุทธรูปในสกุลช่างอื่นที่พบในภาคเหนือ เช่น พระชนงมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ชายสังฆาฏิมีทั้งยาว จรดพระนาภี ปลายแยกออกเป็นเขี้ยวตะขาบและยาวจรดพระเพลา ไม่เห็นปลาย และประทับ นั่งขัดสมาธิราบ แสดงปางมารวิชัย โดยพระกรขวากางออกมากกว่าปกติ ซึ่งจากพุทธลักษณะที่ ปรากฏสันนิษฐานได้ว่าน่าจะมีวิวัฒนาการมาจากพระพุทธรูปแบบสุโขทัย เนื่องจากได้พบตัวอย่าง พระพุทธรูปแบบสุโขทัยที่วัดศรีดอนคำ อำเภอลอง และในตัวอย่างพระพุทธรูปที่วัดใหม่พม่า อำเภอ ลอง ยังปรากฏลักษณะพระพักตร์ที่มีความใกล้เคียงกับพระพุทธรูปแบบสุโขทัยด้วย ก่อนที่ในระยะ ต่อมาพระพุทธรูปกลุ่มนี้จะมีวิวัฒนาการจนเป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง สามารถกำหนดอายุได้ว่า อยู่ในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 21 โดยสิ้นสุดลงเมื่ออาณาจักรล้านนาตก เป็นเมืองขึ้นของพม่าคำสำคัญ: พระพุทธรูป จังหวัดแพร่ อาณาจักรล้านนา

อิทธิพลจากศิลปิน

ได้รับอิทธิพลมาจาก เค มิเอโนะ ศิลปินชาวญี่ปุ่นวัย 33 ปี ที่วาดภาพสีน้ำมัน แนวไฮเปอร์ เรียลลิสติก คือศิลปะที่มุ่งเน้นความสมจริง เน้นรายละเอียด จนยากที่จะแยกออกว่า คือภาพวาด หรือภาพถ่าย ผู้ที่มีภาพวาดสีน้ำมันกำลังแสดงให้เห็นถึงทักษะดังกล่าวในความสมจริงอย่างเกินจริง Kei Mieno เป็นหนึ่งในนั้นและเมื่ออายุ 33 ปีผลงานน้ำมันของเขาเกือบจะสมบูรณ์แบบ และไม่หด หายไปจากความท้าทายที่ยากที่สุดเช่นการแสดงน้ำทะเลใสของลำธารที่นางแบบวางอยู่และไม่ใช่ว่า มันเป็นเพียงไฮเปอร์เรียลลิสต์เท่านั้น แต่มันทำให้ภาพเหมือนของเขามีชีวิต ดูเหมือนว่าจะจับภาพ ท่าทางท่าทางและท่าทางที่สำคัญที่ให้สิ่งที่ใกล้เคียงกับมนุษย์มาก (แหล่งที่มา: <https://www.creativosonline.org>)

ภาพประกอบที่ 1: Kei Mieno

ที่มา: <https://www.creativosonline.org>

อิทธิพลจากผลงานด้านเทคนิคที่ผ่านมา

อิทธิพลด้านเทคนิคที่ได้รับจากผลงานที่ผ่านมา เป็นการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้ เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมัน ในรูปแบบของ Photorealism เป็นเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่เหมือนกับ ภาพถ่าย

ภาพประกอบที่2

ผลงานการสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมา

พระพุทธรูปล้านนา

เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน ขนาด 120*150 ซม.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

การดำเนินการวิจัย เรื่อง มนต์คลังแห่งล้านนา มีแนวทาง และวิธีการดำเนินการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ พระแสนแซ่ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่มีความงดงาม จึงได้นำมาต่อยอดในผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน เพื่อให้มีความสมบูรณ์และสวยงาม ถูกต้องตามหลักพุทธลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยเชียงแสน

ขอบเขตของรูปแบบและเทคนิค รูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมันแบบPhotorealism จำนวน 1 ชิ้นงาน ขนาด 130 × 150 เซนติเมตร

เครื่องมือในการวิจัย

ได้แก่ แบบวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ ด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การอภิปรายผล โดยใช้วิธีการพรรณนา และอธิบายเกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์ แบ่งเป็นด้าน องค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ พร้อมการนำเสนอภาพประกอบของ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและ ภาพการวิเคราะห์ผลงาน

วิธีการศึกษา

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับพระแสนแซ่ และพระพุทธรูปสมัยเชียงแสน
- 1.2 ศึกษาผลงานศิลปะรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน และนำมาปรับใช้ในผลงานของตน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.1 การทำแบบร่างในการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ เพื่อนำเสนอและปรับแก้ไขให้สมบูรณ์แบบ

- 2.2 การวางแผนปฏิบัติงาน

2.3 ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ตามต้นแบบที่ผ่านการอนุมัติ และผลิตสื่อการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดียเพื่อใช้ประกอบสื่อการเรียนรู้

2.4 จัดแสดงงานศิลปศึกษานิพนธ์

แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลาในการดำเนินงาน
1. ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานศิลปศึกษานิพนธ์	15 พฤศจิกายน 2566
2. นำเสนอแบบร่างผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ต่อคณะกรรมการ	22 พฤศจิกายน 2566
3. การดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	8 ธันวาคม 2566-12 มีนาคม 2567
4. นำเสนอและส่งผลงาน ครั้งที่ 1	20 ธันวาคม 2566
5. นำเสนอและส่งผลงาน ครั้งที่ 2	16 มกราคม 2567
6. นำเสนอและส่งผลงาน ครั้งที่ 3	14 กุมภาพันธ์ 2567
7. สร้างสรรค์ชุดการเรียนรู้ โดยการใช้สื่อชนิดต่าง ๆ	9 กุมภาพันธ์-19 กุมภาพันธ์ 2567
8. การแสดงนิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์สู่สาธารณะชน	28-29 กุมภาพันธ์ -1 มีนาคม 2567
9. การเขียนรายงานการวิจัย (ศิลปศึกษานิพนธ์)	3 มีนาคม 2567

วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าเลือกใช้รูปแบบงานจิตรกรรมสีน้ำมันแบบ Photorealism ซึ่งเป็นเทคนิคที่ข้าพเจ้านั้นมีความสนใจ และชื่นชอบ ด้วยการฝึกฝนเกี่ยวกับความรู้เทคนิคในการปฏิบัติ เพื่อใช้ในการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตัว และเพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญในด้านวิธีการของจิตรกรรมสีน้ำมันแบบ Photorealism โดยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ มีดังนี้

1. เฟรมผ้าใบแคนวาส ขนาด 130 × 150 เซนติเมตร

ภาพประกอบที่3 เฟรมผ้าใบแคนวาส

2. สีน้ำมัน

ภาพประกอบที่4 สีน้ำมัน

3. น้ำมันสน

ภาพประกอบที่5 น้ำมันสน

4.สีนํ้า

ภาพประกอบที่6 .สีนํ้า

5.พู่กัน

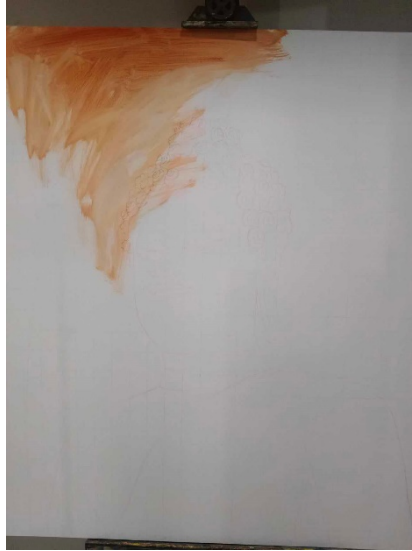
ภาพประกอบที่7 พู่กัน

เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์เรื่อง “มนต์ขลังแห่งล้านนา” ด้วยรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมันแบบPhotorealism ขนาด 130×150 เซนติเมตร มีทั้งหมด 1 ชั้น มีขั้นตอน และกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

1. กำหนดแนวคิด เนื้อหาเรื่องราว และร่างแบบสเก็ต
2. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “มนต์ขลังแห่งล้านนา”
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ ชุด “มนต์ขลังแห่งล้านนา”

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “มนต์ขลังแห่งล้านนา”

ภาพประกอบที่ 8

ขั้นตอนที่ 1 ร่างภาพด้วยดินสอสี และสีลงรองพื้น

ภาพประกอบที่ 9

ขั้นตอนที่ 2 เริ่มลงสีในส่วนของพื้นหลังของภาพ

ภาพประกอบที่10

ขั้นตอนที่ 3 เริ่มลงสีในส่วนของเศียรพระ

ภาพประกอบที่11

ขั้นตอนที่ 4 ลงสีองค์พระและเม็ดพระศก

ภาพประกอบที่12

ขั้นตอนที่5 ลงรายละเอียดน้ำหนักแสงเงาบนใบหน้า

ภาพประกอบที่13

ขั้นตอนที่6 ลงรายละเอียดน้ำหนักแสงเงาของตัวองค์พระ

ภาพประกอบที่14

ขั้นตอนที่7 เก็บรายละเอียดรอยแตกให้ทั่วทั้งตัวองค์พระ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ และผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา โดยผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ สื่อการเรียนรู้ สื่อภาพเคลื่อนไหว อธิบายได้ดังนี้

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา

1.สรุปการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

พระแสนแซวเป็นพระพุทธรูปที่มีความงดงาม จึงได้นำมาต่อยอดในรูปแบบของงานจิตรกรรม สีน้ำมัน ให้เป็นพระพุทธรูปที่มีความสมบูรณ์สวยงามตามหลักพุทธลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยเชียงแสน

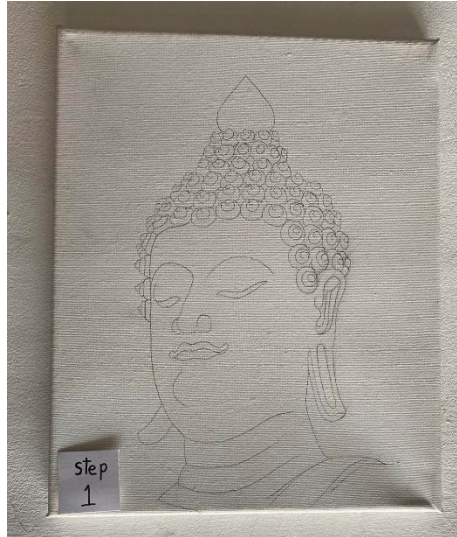
ภาพประกอบที่15

ภาพที่ 4.1 ภาพผลงาน

การสร้างชุดการเรียนรู้ เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษาในครั้งนี้ ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ โดยให้นำเอาเทคนิควิธีการ และเรื่องราวจากตัวชิ้นงานศิลปศึกษาในพนธ์มาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นสื่อการสอน 1 ชุด ซึ่งสื่อการสอนชุดนี้ ประกอบไปด้วย สื่อ

1. step by step

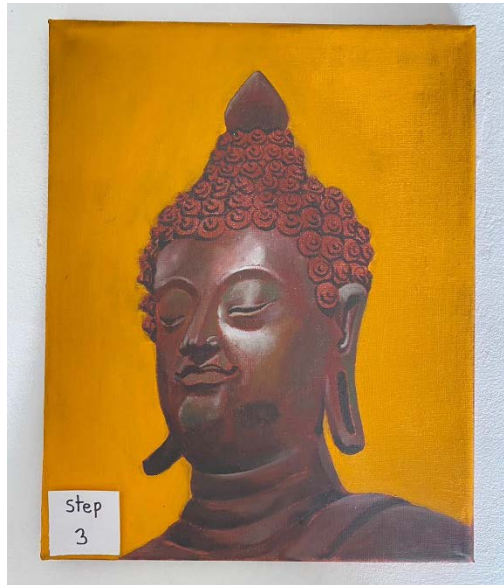
ภาพประกอบที่16

ขั้นตอนที่1 ร่างภาพลงบนเฟรม

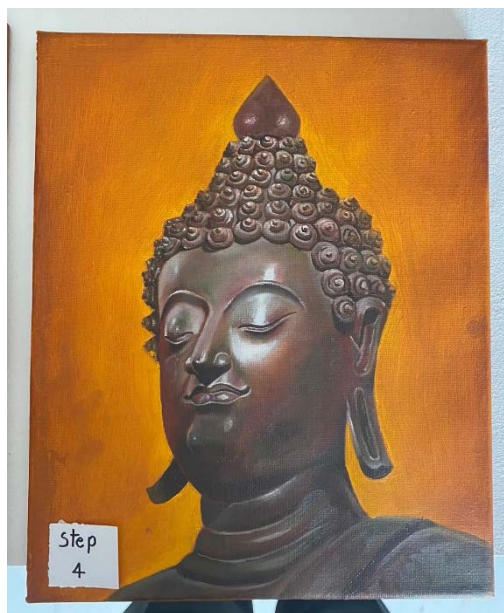

ภาพประกอบที่17

ขั้นตอนที่2 ลงสีรองพื้น

ภาพประกอบที่18
ขั้นตอนที่3 ลงสีภาพรวมขององค์พระและพื้นหลัง

ภาพประกอบที่19
ขั้นตอนที่4 ลงรายละเอียดแสงเงา

2. แผ่นพับให้ข้อมูลเกี่ยวกับ พระแสนแซ่ว

ภาพประกอบที่20-21

ภาพขั้นตอนการ ออกแบบแผ่นพับ และใส่ข้อมูล

ภาพประกอบที่22

ภาพแผ่นพับที่สำเร็จ

3. สื่อคลิปวิดีโอ

มนต์ขลังแห่งล้านนา Art Thesis Exhibition 2024

การดู 20 ครั้ง 2 สัปดาห์ที่แล้ว #ArtThesisExhibition2024 ...เพิ่มเติม

ArtEducationxCMRU 338

ติดตาม

ภาพประกอบที่23

ภาพคลิปวิดีโอแนะนำตัวและขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

ภาพประกอบที่24

OR ประกอบขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์ด้านองค์ประกอบ หลักการ แนวคิด และ อารมณ์ความรู้สึกของผลงาน เรื่อง มนต์ขลังแห่งล้านนา

แนวคิดการสร้างสรรคผลงานศิลปศึกษานิพนธ์เรื่อง “มนต์ขลังแห่งล้านนา” จากที่ผู้วิจัยได้ สร้างสรรค์ขึ้นมา มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอผลงานศิลปะรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำมันที่มีเอกลักษณ์เฉพาะจากการพัฒนาแนวความคิดผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ การได้รับอิทธิพลจาก ศิลปินและประสบการณ์ในการทำงานศิลปะที่ผ่านมา ผ่านองค์ประกอบศิลป์การใช้จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี น้ำหนักแสงเงา พื้นที่ว่าง เอกภาพและสมดุล โดยอธิบายหัวข้อดังนี้

การวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ

ภาพประกอบที่35

1. จุด (Point)

จุดที่มีในศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง "มนต์ขลังแห่งล้านนา" เป็นจุดที่สร้างจากทัศนธาตุ และสร้าง ขึ้นมา เพื่อให้มีผลต่อองค์ประกอบของภาพโดยรวม และแสดงเรื่องราว ซึ่งจุดที่เห็นได้ชัดเลยก็คือ รอยแตก ของตัวองค์พระ ซึ่งสื่อถึงความเก่าของตัวองค์พระ

ภาพประกอบที่26

2. เส้น (Line)

เส้นเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของทัศนธาตุ และช่วยสื่อความหมายและอารมณ์ของภาพ โดยเส้นที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้จะเป็นเส้นตรงในขั้นตอนของการเริ่มร่างภาพ ซึ่งจะช่วยให้ภาพของตัวองค์พระมีความนิ่ง สงบ และสื่อความหมายได้ดี

ภาพประกอบที่ 27

3. รูปร่าง รูปทรง (Form)

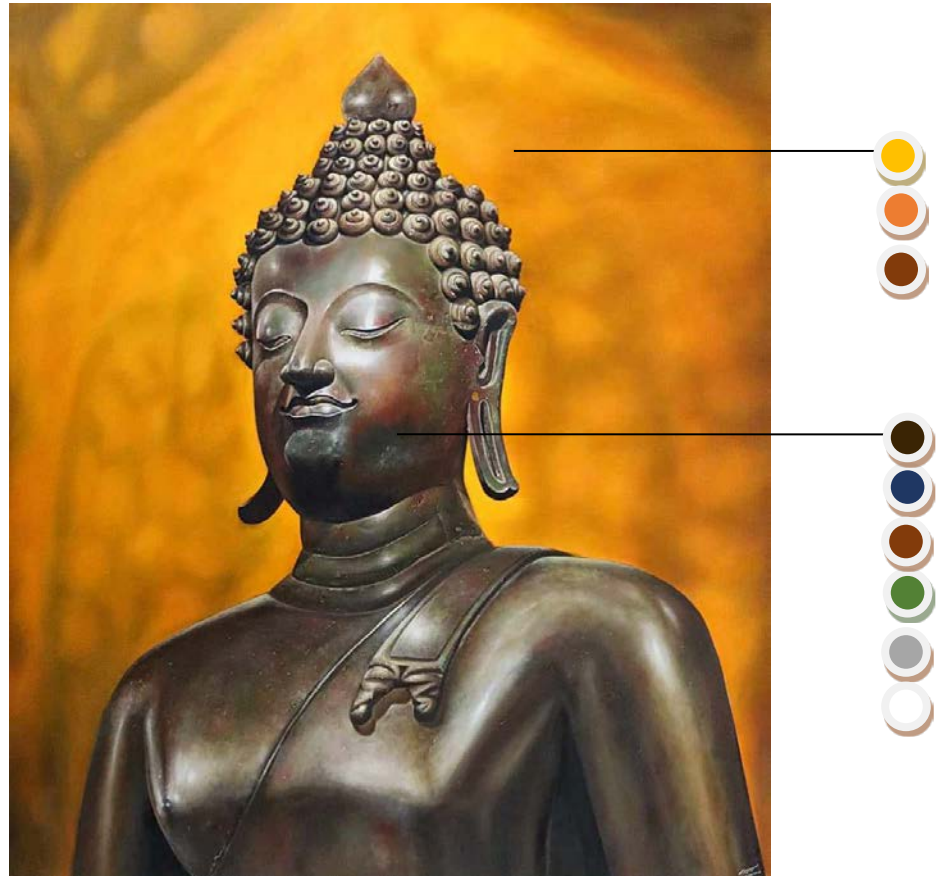
รูปร่างและรูปทรงที่ใช้ส่วนใหญ่ในผลงานชิ้นนี้ จะเป็นรูปทรงวงกลม ในส่วนของใบหน้าและเม็ดพระศก

ภาพประกอบที่28

4. พื้นผิว (Texture)

พื้นผิวเป็นสิ่งที่แสดงลักษณะภายนอก และบ่งบอกถึงความรู้สึก ลักษณะ ชนิดของวัตถุนั้นๆ ในผลงานชิ้นนี้ตัวองค์พระจะเป็นเนื้อสำริด ซึ่งมีความแข็ง และมีความใสเปล่งเงาเมื่อมีแสงมากระทบ

ภาพประกอบที่29

5. สี (Color)

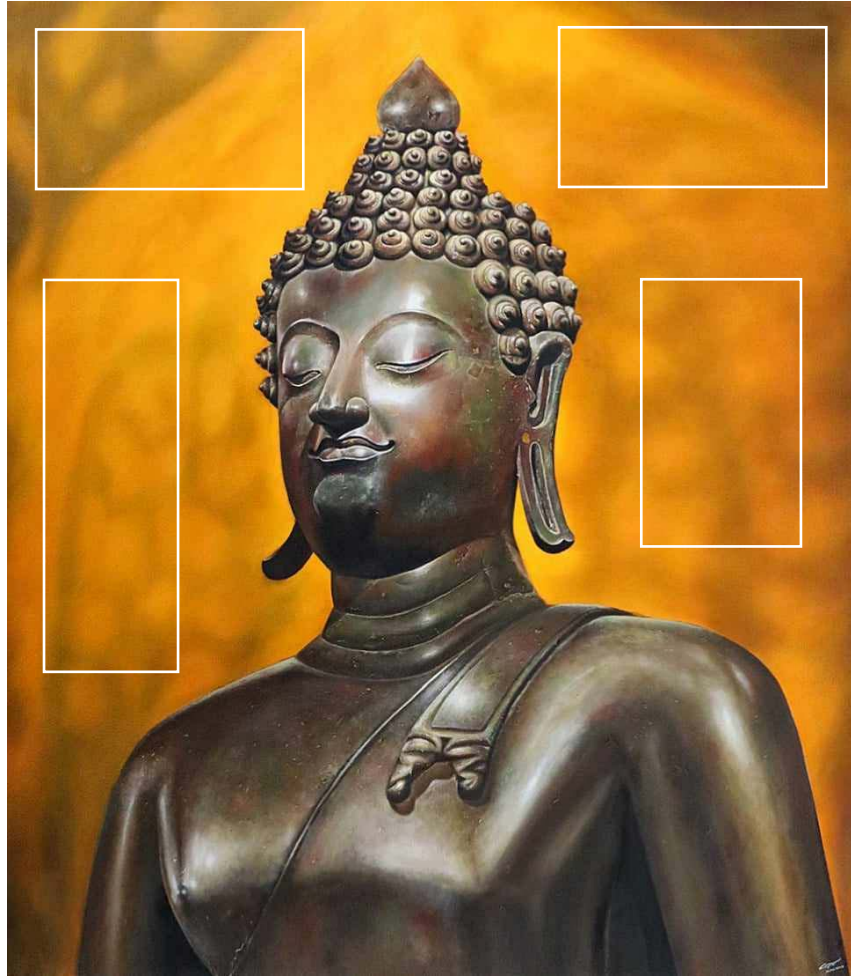
สีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ จะใช้สีที่มีความตัดกันระหว่างพื้นหลัง กับตัวจุดเด่น คือองค์พระ ในส่วนของพื้นหลังจะเลือกใช้สีโทนเหลืองส้มให้ มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับพระ ส่วนตัวองค์พระ จะเป็นวัตถุที่เป็น สสารซึ่งจะมีสีที่เข้มกว่าเมื่ออยู่ด้วยกันแล้วจะเกิดความแตกต่างอย่างชัดเจน และทำให้องค์พระมีความโดดเด่นมากขึ้นไม่กลมกลืนกับพื้นหลัง

ภาพประกอบที่30

6. น้ำหนัก แสงเงา (Value)

น้ำหนักแสงเงาที่ใช้ในงานชิ้นนี้ สามารถมองเห็นได้ชัด เนื่องจากวัตถุเป็นสำริดจึงมีความสะท้อนแสง
เห็นน้ำหนักแสงเงาได้ง่าย ทำให้เกิด มิติความลึกตื้น และมีความเหมือนจริง

ภาพประกอบที่ 31

7. พื้นที่ว่าง (Space)

การใช้พื้นที่ว่างในผลงานชิ้นนี้ จะมีการใช้ในส่วนของพื้นที่หลังและช่วง ด้านหน้าของตัวองค์พระ เพื่อให้ความรู้สึกโล่งดูสบายตา และไม่รู้สึกรัดอึดเกินไป

การวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ

ภาพประกอบที่32

1. เอกภาพ (Unity)

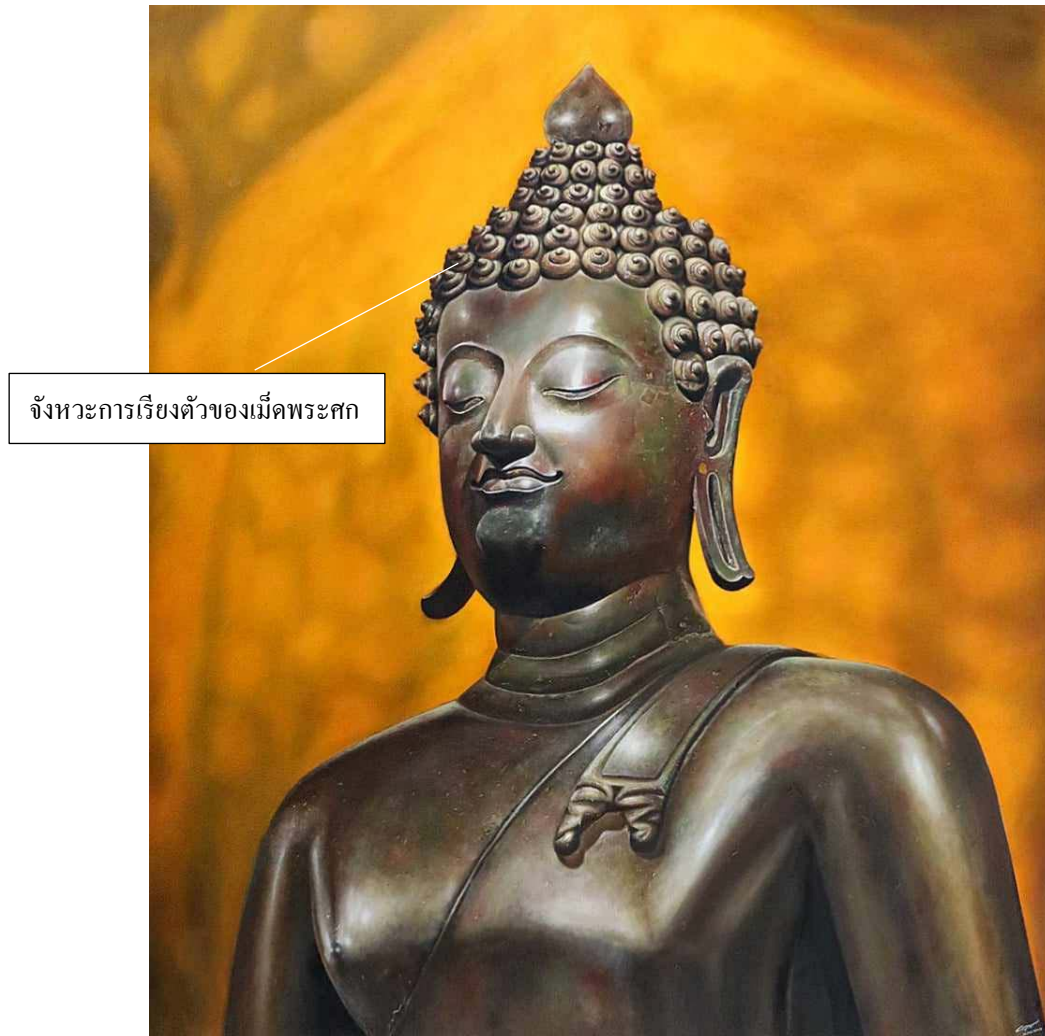
ในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มีการใช้เอกภาพในชิ้นงาน เพื่อให้ภาพมีความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระหว่างพื้นหลังกับตัวองค์พระ ที่ให้ความรู้สึกเหมือนกับตั้งอยู่ภายในวัด

ภาพประกอบที่33

2. ความสมดุล (Balance)

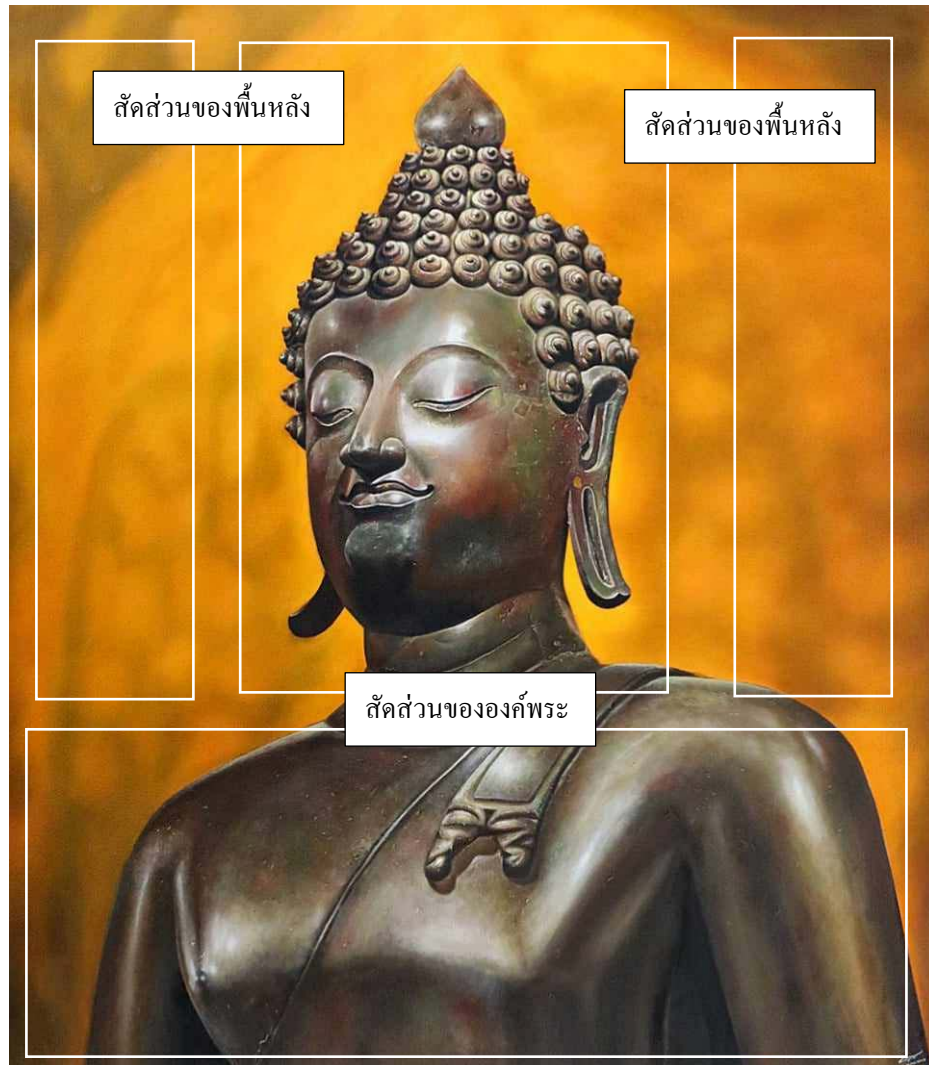
ความสมดุลที่นำมาใช้ในผลงานชิ้นนี้ จะเป็นความสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน เพื่อให้องค์ประกอบโดยรวมไม่รู้สึกราวไม่เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง

ภาพประกอบที่34

3. จังหวะ (Rhythm)

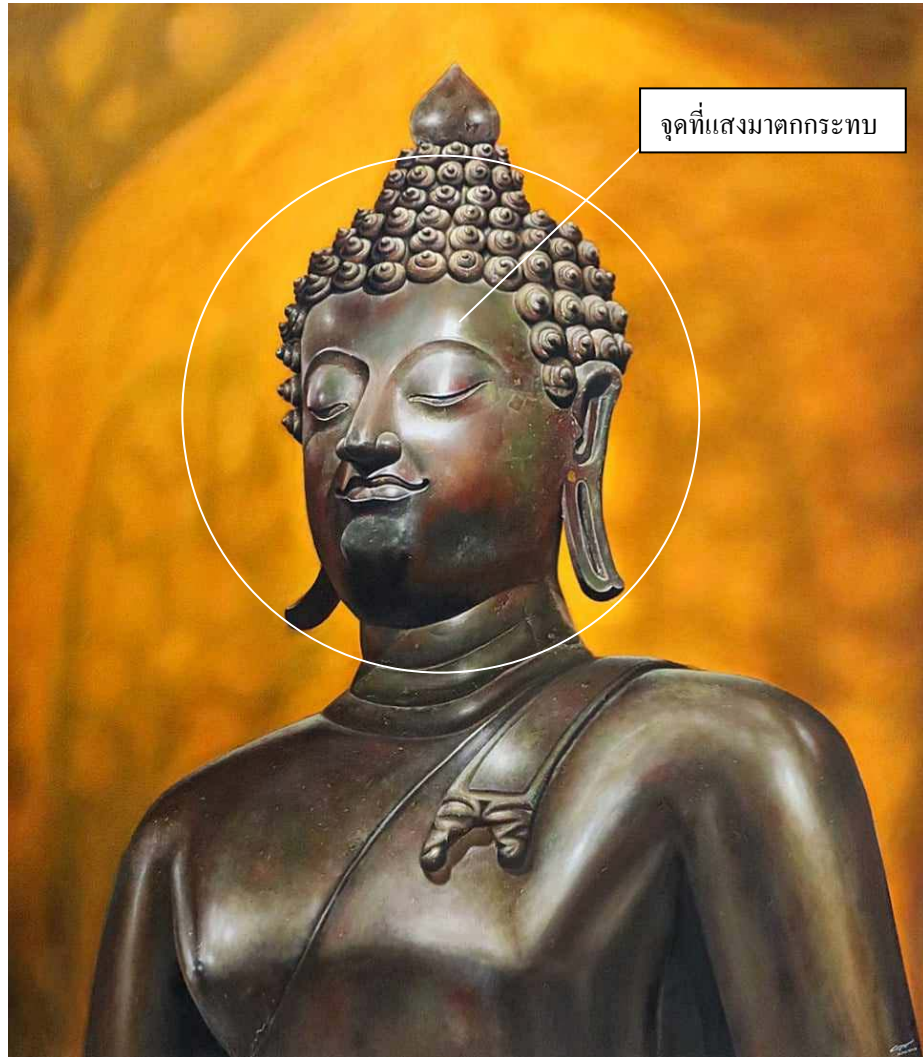
จังหวะในผลงานชิ้นนี้จะถูกใช้ในการวางเม็ดพระศก ที่เรียงตัวกันเป็นแถวอย่างมีจังหวะ

ภาพประกอบที่35

4. สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในผลงานชิ้นนี้มีการวางไว้อย่างพอดี ระหว่างตัวองค์พระกับพื้นหลัง ให้มีสัดส่วนที่พอดีไม่เล็กและไม่ใหญ่เกินไปจนอึดอัด ทำให้ภาพมีความหมายและมีพลังสื่ออารมณ์ได้ดี

จุดที่แสงมาตกกระทบ

ภาพประกอบที่36

5. จุดเด่น (Dominant)

จุดเด่นในภาพนี้คือ ส่วนของเศียรพระ ซึ่งผลงานชิ้นนี้มีการทำภาพพื้นหลัง ที่มีความเบลอ และเน้นเก็บรายละเอียดของตัวองค์พระที่ชัดเจนจึงทำให้ตัวองค์พระเด่นออกมาจนเกิดจุดเด่น และส่วนของเศียรมีแสงมาตกกระทบ จึงทำให้มีความน่าสนใจและเกิดเป็นจุดเด่นขึ้นมา

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

สรุปผลการสร้างสรรค์ (Conclusion)

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง "มนต์ขังแห่งล้านนา" ในครั้งนี้ เป็นการสรุป รวบรวม แนวความคิด รูปแบบผลงาน เทคนิควิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงแรงบันดาลใจ ศิลปินที่ชื่นชอบ ซึ่งเป็นผลมาจากการคิดวิเคราะห์ และถ่ายทอดผ่านทัศนคติของตัวผู้วิจัย โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากการได้ไปชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ ได้เห็นถึงความงดงามของพระแสนแซ่ซึ่งเป็นพระพุทธรูปล้านนาในสมัยเชียงแสน จนเกิดเป็นผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง "มนต์ขังแห่งล้านนา" แสดงออกผ่านรูปแบบผลงานจิตรกรรม สีน้ำมัน ที่มีการต่อยอดให้พระมีความสมบูรณ์แสดงถึงความงดงามของศิลปะล้านนา ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะในสมัยเชียงแสน ซึ่งข้าพเจ้า ได้นำความรู้เชิงวิชาการเกี่ยวกับหลักการต่าง ๆ ทางศิลปะที่เคยเรียนมา มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ด้วย ไม่ว่าจะเป็น หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ทัศนธาตุ ทฤษฎีสี หลักการวิเคราะห์ทางด้านความงาม ด้านเนื้อหาสาระ และด้านอารมณ์ความรู้สึก เพื่อให้ได้ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ ซึ่งการแสดงออกของผลงานในครั้งนี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์ และ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้อย่างมีระเบียบแบบแผน ทำให้การทำงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ผ่านลุล่วงไปได้ด้วยดี ตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่ข้าพเจ้าคาดหวังไว้ ก่อให้เกิดความคิดและ สติปัญญา มีทัศนะที่กว้างไกล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา และสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน และเผยแพร่ผลงานสู่ผู้ที่สนใจในผลงานศิลปะ ต่อไป ในเบื้องหน้า ซึ่งข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้พบเห็น และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อผู้ที่สนใจในเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน และ เห็นคุณค่าของงานศิลปะ กับความเชื่อ ความศรัทธา ของพระพุทธรูปเชียงแสนล้านนา

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

1. ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะควรเลือกเทคนิคและรูปแบบที่ตนเองสนใจและ ถนัด เพื่อที่จะหาแนวทางนำมาต่อยอดได้
2. การศึกษาข้อมูลที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางนำมาสร้างสรรค์ผลงานและฝึกฝนตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
3. มีการวางแผนการปฏิบัติของเป็นระบบ มีการจัดระเบียบตัวเองเพื่อสามารถ ทำงาน บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. การร่างภาพที่มีการใช้การตีตารางอาจมีความคาดเคลื่อนจากแบบร่าง
2. การวางแผนในการทำงานที่ไม่ได้มีการลงสีรองพื้นก่อน จึงทำให้เสียเวลาในการมาลงสีรองพื้นอีกรอบ
3. การที่ต่อเติมในส่วนที่ขาดหายไปซึ่งจะต้องหาแบบที่มีความใกล้เคียงของตัวองค์พระมาจัดวางองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์กัน
4. การผสมสีที่จะต้องให้มีความเหมือนและใกล้เคียงตัวแบบมากที่สุด
5. การจัดวางองค์ประกอบและมุมมองที่จะต้องมีความสวยงามและน่าสนใจ
6. พื้นหลังที่ใช้จะต้องมีความสัมพันธ์กับตัวพระ

แนวทางแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ควรจะใช้วิธีการที่มีความแน่นอนและแม่นยำ
2. ต้องมีการคิดวางแผนที่รอบคอบ
3. หาต้นแบบหรือตัวอย่างที่มีความหลากหลายมารวมกัน
4. ศึกษาและวิเคราะห์ถึงสีที่ต้องใช้
5. ควรมีการทดลองหลายๆแบบเพื่อให้ได้ในแบบที่ต้องการ
6. ศึกษาและเก็บข้อมูลต่างๆที่จะใช้ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่ายต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับผลงาน

ผลที่ได้รับในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

1. ได้ฝึกการวางแผนในการทำงานอย่างมีระบบ
2. ได้ทดลองในสิ่งที่สนใจ
3. ได้ประสบการณ์และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
4. ได้เห็นถึงความตั้งใจและความพยายามของตัวเอง
5. สามารถสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเผยแพร่แสดงสู่สาธารณะชนได้.

บรรณานุกรม

ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม. (2555). ใน วรินวิตตา ดารามาตร์. *ศิลปะภาคเหนือหรือภูฏาน-ล้านนา*. (พิมพ์ครั้งที่3, 196หน้า). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟิสส์เซ็นเตอร์

พิมพ์ดี จำกัด. (2555). ใน นิดา หงส์วิวัฒน์ . *พระพุทธรูปและเทวรูป : ศิลปะล้านนา สุโขทัย ออยุธยา และ รัตนโกสินทร์*. (พิมพ์ครั้งที่1, 288หน้า). กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์แสงแดดเพื่อนเด็ก จำกัด

ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์. (2554). ในอภิวันท์ อดุลยพิเชษฐ์. *พระพุทธรูปสำคัญและพุทธศิลป์ในดินแดนไทย*. (พิมพ์ครั้งที่1, 424หน้า). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ฟิสส์เซ็นเตอร์

ญ

ภาคผนวก

ภาพประกอบที่ 37

ภาพประกอบที่ 38

ภาพเปิดงานนิทรรศการศิลปศึกษาณพนธ์ 64 Art Thesis Exhibition 2024

ภาพประกอบที่39

ภาพประกอบที่40
ภาพบรรยายกาศภายในงาน

ภาพบรรยากาศการแข่งขันประกวดวาดภาพ

ภาพประกอบที่ 41

ภาพประกอบที่ 42

ภาพการมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มาประกวดวาดภาพ โดย รองศาสตราจารย์
ดร.ชาตรี มณีโกศล รักษาการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาพประกอบที่43

ภาพการมอบของที่ระลึกแก่ท่านประธานในพิธี รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี มณีโกศล รักษาการแทน
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาพถ่ายคู่กับผลงาน

ภาพประกอบที่44

ภาพประกอบที่45

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นายภูวดล ทาปัญญา
วัน/เดือน/ปีเกิด	วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2545
ที่อยู่ ลำพูน	บ้านเลขที่ 51/3 หมู่ 12 บ้านใหม่ศิวิไล ตำบลลี่ อำเภอลี้ จังหวัด
โทรศัพท์	0614853016
ประวัติการศึกษา	
ปริญญาตรี	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มัธยมศึกษา	โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา
ประถมศึกษา	โรงเรียนบ้านห่อมดอ

เกียรติประวัติ

2565 รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดผลงานภูมิปัญญาสร้างสรรค์ โดยสำนักศิลปะ
และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประวัติการแสดงนิทรรศการ

2566 ร่วมแสดงผลงานในกิจกรรม DINNER TALK FINDING YOUR NEXT PLAY ณ
นิมมาน